

Aracı kuruluşlara eğitim için 3,6 milyon YTL'lik fon

■ Aracı kuruluşların eğitimle ilgili çalışmaları var mı?

İMKB Genel Kurulu'ndan, Aracı Kuruluşlar Birliği'ne 3,6 milyon YTL'lik bir fon tahsis edildi. Sermaye piyasasının gelişmesi, eğitim, tanıtım gibi amaçlarda kullanılması için. İMKB'ye bu konuda bir proje hazırlıyoruz. TÜBİTAK'tan da bununla ilgili bir fon başvurusunda

bulunacağız. Yatırımcılar piyasadaki gelişmeleri gözlemleyemiyorlar. Daha çok olumsuz şeyler hatırlanıyor. Ama bardağın dolu tarafı da var. Yatırımcı Koruma Fonu'nda da 100 milyon YTL bir fon birikti. Krizlerden aracı kurumlar çok olumlu bir şekilde geçtiler. Şeffaflık arttı. Piyasaya yabancılar yatırım yapıyorlar. Bu piyasaya güveni gösteriyor.

Türkiye gibi önü açık başka bir piyasa yok

Aracı Kurumlar Birliği Başkanı Metin Ayışık, 2 yılda 22 aracı kurumun el değiştirdiği Türk sermaye piyasalarındaki potansiyelin yeni AB üyeleri dahil gelişmekte olan hiçbir ülkede olmadığını kaydetti

Türkiye'de son iki yılda 22 aracı kurum el değiştirdi. Bu kurumlardan 17'sini yabancı, 4'ünü yerli kurumlar, birini de yerli-yabancı konsorsiyumu aldı. Son bir yılda el değiştiren aracı kurum sayısı ise 14 oldu. Ekonomi

Buluşmaları'nın bu haftaki konusu Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) Başkanı Metin Ayışık'a göre şu ana kadar küçük boydaki alımlar, bundan sonraki dönemde orta ve büyük ölçekli alımlara dönüşecek.

■ Aracı kurumların gelişimi nasıl?

Son üç yıla baktığımızda ekonomik bir istikrarın sağlanmasıyla birlikte tek parti hükümetinin de getirdiği istikrarla birlikte aracı kurumların gelirlerinde bir gelişme başladı. Bunu 2005 yılında gözlemledik. 2006 yılına geldiğimizde yine bu olumlu seyrin devam ediyor. Aracı kurumlar açısından 2006 çok önemli bir yıl. Bizim piyasanın aracılık komisyonlarının yüzde 90'ı hisse senedi komisyon gelirinden oluşuyor. Bu sene birinci farklılık kurumsal finansman gelirlerinde elde edilen yüzde 100'lük artışla sağlanmış. Diğer faaliyetler olarak kurumsal finansman, birleşme danışmanlıkları gibi alanlarda gelişmeler oluyor. Bir diğer önemli gelişme ise vadeli işlemler borsasında (VOB) sağlanmıştır. Aracılık gelirleri arasında 2005 yılında VOB geliri hemen hemen yok. Ama artık VOB işlemlerinden de gelir artışı artarak sürüyor.

■ Yabancıların aracı kurumlara çok fazla ilgi duymasının sebebi nedir?

Sebebi, şu andaki mevcut kârlılık değil. Yeni ürünler yeni piyasalar konusunda Türkiye gibi önü açık bir piyasa yok. Çünkü bu piyasalar yeni kuruluyor. Zaten bu ülkeler Türkiye'ye gelecek. Avrupa Birliği üyesi olduğumuz anda yeni bir dönem başlayacak. Avrupa Birliği'ndeki her türlü piyasa ve kurumlar Türkiye'ye hizmet verebilecek. Yabancıların şimdiden buraya gelmelerinin nedeni piyasaya alışmak, bu piyasanın içinde yer almak ve piyasayı yakından görüp pazar paylarını arttırmak.

PASTA AZ, FIRMA ÇOK

■ Yabancı kurum sayısının ve yeni yatırım araçlarının artışı aracılık hizmetlerinin azalmasına neden olabilir mi?

Bizde şu anda 104 tane kurum var. Şu andaki komisyon pastası bu kurumlara yetmiyor. Bunun nedeni fazla kurumun olmasıdır. Daha çok küçük ölçekli kurumlar sektör dışına çıkmayı düşünüyorlar. Buna şimdi imkan doğdu. Bu imkan yabancıların bu kurumları alması. Şu anda küçük ölçekli şirketlerin el değiştirdiği görünüyor.

Bundan sonra 2. aşama, stratejik ortaklıklar başlayacak. Yurt dışındaki büyük gruplar geliş stratejik ortak olacak. Bu işte büyümüş bu iş yapan kurumsal finansman, yurt dışı ilişkiler yurt içi piyasalar uzmanlaşmış aracı kurumlar var.

Dolayısıyla bu bilgiyi, bu tecrübeyi buraya gelip paylaşmak isteyecekler ve şu anda da o dönem başlamıştır.

YERLİ TASARRUF AZALDI

■ Yabancılar geliyor yerliler kaçıyor bu çelişki nereden kaynaklanıyor?

Birincisi son yıllarda yaşanan ekonomik krizler ve sonrasında tasarruf gücünde önemli bir azalma oldu. Tasarruf edenler de bakıyorlar faizler çok yüksek, oraya yöneliyor. Devletin iç borçlanma gereksiniminin bu kadar yüksek olduğu bir dönemde yatırımcının başka bir şey tercih etmesine imkan yoktu. Bunların darbesini biz burada yaşadık ve bunun acısını çektik. Ama yabancı yatırımcı açısından onlar çok daha uzun vadeli bakabiliyor.

Tasarruf etme güçleri, yatırım güçleri çok daha uzun vadeli. O yüzden onlar da Türk Lirası'na geliyorlar. Türkiye'ye gelmelerinin tek nedeni var, dünyadaki global para bütün gelişmekte olan ülkelerin hepsine geldi. Bize daha fazla gelmedi.

■ Türkiye sermaye piyasası açısından yabancı yatırımcıların yeterince çekemedi diyebilir miyiz?

Belli ölçüde çekti. Yani sermaye piyasaları açısından baktığımızda Türkiye'ye gelen rakam asıl gelişmekte olan ülkelerdeki ilgiden kaynaklandı.

KURUMSAL YATIRIMCI DA LAZIM

■ Kurumsal yatırım ortaklıkları endeksinde son 3 yılda İMKB'ye oranla yüzde 60 civarında kayıp var. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Hisse senedi yatırımları konusunda her krizden sonra yabancılar payını artırmış. Sorun yine bizim uzun vadeli bakamayışımızdan kaynaklanıyor. Mevduatlar 3 ayı geçmez. Böyle bir ortamda hisse senedi olarak düşündüğümüzde kısa vadeye kayıyor. Borsadan zararlı çıkınca da bir daha gelmeye-yim diyor. Artık kurumsal yatırımcıların da gelmesi lazım. Mesela emeklilik fonlarına bugün yatırım yaptığımızda çok önemli vergi avantajları var.

İşimiz bilgi vermek

TSPAKB Başkanı Metin Ayışık, öncelikli görevlerinin bilgi vermek ve sermaye piyasasının aracı faaliyetlerini gerçekleştirmek olduğunu söyledi

İMKB en yüksek noktaya gelmedi

■ Borsa endeksinin 2000 yılıyla karşılaştığımız zaman nasıl buluyorsunuz?

Son döneme baktığımızda gelişmekte olan ülkeler arasında bize daha çok ilgi oldu denemez. Brezilya borsası en yüksek noktalarına geldi biz daha o noktalara gelemedik. Sermaye piyasaları gelişemedi bu dönemde. İç borçlanma gereksinimi, faizlerin çok yüksek olması tasarrufların da bankacılık sistemi içinde kalması borsanın gelişmesini önledi.

Şimdi bir çok yeni ürün var. Bunlar tabii artık işleme girmeye başladı. Vadeli işlemler borsası, geçen sene büyümesi yüzde 600'ün üzerinde bir büyüme gerçekleştirdi. Onun dışında mortgage kanunu geçtikten sonra oradaki ürünler gelmeye başlayacak. Mesele bu sene yatırım fonlarında çok büyük gelişme olacak.